НАРОДНО СЪБРАНИЕ БИБЛИОТЕКА

ДНЕВНИКЪ

(СТЕНОГРАФИЧЕСКИ)

НА

VII-то ОБИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

(ПЪРВА РЕДОВНА СЕССИЯ).

V Засѣдание, Сѫббота, 23 Октомврий, 1893 год.

(Отворено въ 9 часа и 30 м. прѣди пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на прѣдсѣдателя г-на Д. Петковъ).

Отсѫтствуватъ прѣдставителитѣ: Атанасъ Джоговъ, Бърни Бърневъ, Величко Христовъ, Георги Данчевъ, Георги Николовъ, Д-ръ Помяновъ, Д-ръ Калпакловъ, Димитръ Радановъ, Дим. Кознички, Данаилъ Караджовъ, Ив. Стамболовъ, Ив. Халачовъ, Ив. Хаджиеновъ, Ил. Стоковъ, Ив. Янакиевъ, Иосифъ Богдановъ, Ив. Алексиевъ, Ив. Мандиковъ, К. Калчовъ, Коста Диновъ, Лазаръ Диноловъ, Лазаръ Стамовъ, М. С. Марковъ, Никола Стойменовъ, Никола Козаровъ, Статъ Папица, Савва Вълковъ, Тако Шѣевъ, Х. Хубанъ Кючуковъ, Хр. Н. Тодоровъ.

Прѣдсѣд.: (Звъни).

Отъ цѣлото число прѣдставители присѫтствуватъ 119 души; значи, има законното число прѣдставители за да се отвори засѣданието и да се пристѫпи къмъ разглеждането на въпроситѣ, положени на дневний редъ.

На дневний редъ за днешното засѣдание имаме слѣдующитѣ въпроси:

I. Трето четение Вѫтрѣшния Правилникъ на VII-то Обикновенно Народно Събрание.

II. Докладъ отъ коммиссията по Отговора на Тронното Слово.

III. Избирание Депутация за поднасяние на Негово Царско Височество отговора на Тронното Слово, и

IV. Продължение отъ доклада на коммиссията по провѣрката на изборитѣ.

Първий въпросъ отъ дневний редъ е: трето четение Вѫтрѣшния Правилникъ на VII-то Обикновенно Народно Събрание.

Молѫ г-на докладчика да заеме мѣстото си.

Доклад. Кр. Мирски. (Отъ трибуната чете):

„ПРАВИЛНИКЪ

за Вѫтрѣшния редъ на VII-то Обикновенно Нар. Събрание.

ОТДѢЛЪ I.

За засѣданията

Чл. 1. Народното Събрание има въ недѣлята четири редовни засѣдания: въ Понедѣлникъ, Срѣда, Петъкъ и Сѫббота (това послѣднето се опрѣдѣля исключително за разглеждание на прошения) но то може да рѣши, ако намѣри за нуждно, да държи и повече засѣдания. Засѣданията почватъ часа на единъ и траѫтъ до петъ послѣ пладнѣ.

Чл. 2. Всѣки прѣдставитель е длъженъ да присѫтствува редовно въ всичкитѣ засѣдания на Събранието.

Чл. 3. Ако нѣкой прѣдставитель отсѫтствува двѣ засѣдания на редъ безъ да яви на прѣдсѣдателя причинитѣ на отсѫтствието си, лишава се отъ дневнитѣ си пари за всичкитѣ дни, прѣзъ които е отсѫтствувалъ. Ако такъвъ не се яви въ Събранието до деньтъ на закриванието, той се лишава отъ правото си да получи и пѫтни пари за обратното отиване до мѣстожителството си; а ако той ги е билъ получилъ вече, то тѣ се вематъ отъ него по административенъ редъ.

Чл. 4. Отпускъ за опрѣдѣлено врѣме се дава отъ Събранието възъ основание на писменно заявление отправено до прѣдсѣдателя и съдържаще причинитѣ за искания отпускъ; а безсроченъ отпускъ се дава само по причина на болѣсть, доказана съ медицинско свидѣтелство.

Чл. 5. Въ случай на неизбѣжна нужда, прѣдсѣдателтъ може и самъ да разрѣши отпускъ за врѣме не повече отъ десеть дни; но е длъженъ да извѣсти за това Събранието още въ пьрвото засѣдание слѣдъ даването отпускъ.

Чл. 6. Прѣдставителитѣ, на които е даденъ отпускъ до 10 дни, за да се отдалечѫтъ отъ града, гдѣто засѣдава Народното Събрание, получаватъ дневни пари за врѣмето на отпуска.

Чл. 7. При откриването на всѣко засѣдание, прѣдсѣдателтъ напомня прѣдмѣтитѣ, които сѫ на дневенъ ретъ, а при закриването му той прѣдлага на Събранието да рѣши: кои въпроси ще се разгледватъ въ слѣдующето засѣдание.

Чл. 8. Въ залата на засѣданията сѣдѭтъ само прѣдставителитѣ, а публиката — на особенно назначени за неѭ мѣста.

Забѣлѣжка. Публиката е длъжна да пази тишина и да не дава знакове на одобрѣние или неодобрѣние. Нарушителитѣ на това правило се отстраняватъ по распореждание отъ прѣдсѣдателя.

Чл. 9. Разисквания въ засѣданията ставатъ свободно, но въ сѫщо врѣме благоприлично и кротко. Личнитѣ нападения и непристойни изражения сѫ запрѣтени.

Чл. 10. Никой отъ прѣдставителитѣ нѣма право да прѣкъсва говорящия.

Чл. 11. Всѣки прѣдставитель, който иска да говори, длъженъ е прѣдварително да поиска думата отъ прѣдсѣдателя, и да почне да говори само тогазъ, когато му се извѣсти, съ произнасяние името му, че редътъ му е дошълъ.

Чл. 12. При разгледване въ Събранието доклада на коммиссиитѣ, на докладчика се дава дума щомъ поиска за допълнителни обяснения или за отговоръ на отправени къмъ коммиссията питания.

Чл. 13. Всѣки прѣдставитель е длъженъ да излага мнѣнието си отъ трибуната. Отъ мѣстото си той може да даде само нѣкое кратко разяснение, или да отговори вкратцѣ на нѣщо, което се касае до него лично или до прѣдложеното отъ него мнѣние, но въ всѣки случай говорящий трѣбва да стои правъ.

Чл. 14. Прѣдложение за незабавното прѣкратяване разискванията върху единъ въпросъ, или за неговото испращане въ коммиссия, се подлага тутакси на гласуване.

Забѣлѣжка, Прѣкратяването на дебатитѣ става само тогава, когато сѫ говорили седемъ души отъ ораторитѣ, които сѫ записани.

Чл. 15. За всѣко засѣдание на Народното Събрание се държатъ два вида протоколи: съкратени и стенографически.

Чл. 16. Съкратенитѣ протоколи съдържатъ:

а) датата и часа на отварянието и затварянието засѣданието;

б) името на лицето, което е прѣдсѣдателствувало;

в) числото на прѣсѫтствувавшитѣ въ засѣданието прѣдставители;

г) разгледанитѣ въпроси и взетитѣ по тѣхъ рѣшения;

д) имената на говорившитѣ *за* и *противъ* въпроса отдѣлно;

е) начина, по който е гласуванъ всѣки въпросъ и;

ж) приетий за слѣдующето засѣдание дневенъ редъ.

Чл. 17. Прѣди почванието на всѣко засѣдание, прѣдставителитѣ се записватъ въ присѫтственната книга, която се намира подъ наблюдението на единъ отъ секретаритѣ въ канцеларията. Ако се види че въ засѣданието има изискуемото отъ закона (ст. 114 отъ Конституцията) число прѣдставители, пристѫпва се къмъ разгледване въпроситѣ, положени на дневенъ редъ, като пьрво се прочита съкратения протоколъ отъ минѫлото засѣдание, върху който ставатъ потрѣбнитѣ бѣлѣжки отъ говорившитѣ. Прочетений съкратенъ протоколъ се подписва отъ прѣдсѣдателя и секретаря и се прѣдава въ архивата на Народното Събрание.

Забѣлѣжка. Прѣдставителитѣ, които сѫ пристигнѫли слѣдъ отварянието на засѣданието и не сѫ могли да се запишатъ въ присѫтственната книга, могѫтъ да направятъ това, слѣдъ затварянието на засѣданието, като заявятъ на бюрото.

Чл. 18. Стенографическитѣ протоколи съдържатъ:

а) датата и часа на отварянието и затварянието засѣданието;

б) Числото на присѫтствовавшитѣ и имената на отсѫтствовавшитѣ прѣдставители;

в) всичко, дума по дума що се говори по разискванитѣ въпроси отъ всѣки прѣдставитель и взетитѣ по всѣки въпросъ рѣшения.

Чл. 19. За автентични протоколи на Нар. Събрание се считатъ стенографическитѣ.

Чл. 20. Щомъ се приготви единъ протоколъ, стенографическото бюро обявява за това съ обявление на народнитѣ прѣдставители, и всѣкой отъ ораторитѣ има право, въ присѫтствието на едного отъ стенографитѣ, да поправя станѫлитѣ въ рѣчитѣ му погрѣшки, безъ обаче да измѣнява сѫщинския имъ смисъль. Слѣдъ това протокола се подписва отъ прѣдсѣдателя, подпрѣдсѣдателитѣ, секретаритѣ и отъ началника на стенографическото бюро и се прѣдава чрѣзъ канцеларията на Народното Събрание, за напечатване като притурка на „Държавенъ вѣстникъ“.

Забѣлѣжка. Протоколитѣ на тайнитѣ засѣдания не се прѣдаватъ на печатъ, освѣнъ съ разрѣшение на Народното Събрание.

Чл. 21. За точното записване всичко що се говори и рѣшава въ Народното Събрание, при послѣдното има *Стенографическо Бюро*, управлявано отъ единъ началникъ (стенографъ), който води чрѣзъ канцеларията, съ подписъ на прѣдсѣдателя всичката корреспонденция относително дневницитѣ на Събранието. Съставътъ, длъж-

ноститѣ и щата на бюрото се опрѣдѣлятъ отъ прѣдсѣдателя на Народното Събрание.

ОТДѢЛЪ II.

За длъжноститѣ и правата на бюрото.

Чл. 22. На прѣдсѣдателя се възлага:

а) да отваря и затваря засѣданията на Народното Събрание и да ржководи разисквания̀та;

б) да поставя въпроситѣ на обсѫждание по приетия отъ Събранието дневенъ редъ;

в) да поканва име по име лицата, на които е реда да говорятъ;

г) да гледа да се пази редъ и благочиние въ засѣданията;

д) да бди, щото говорящитѣ да се не повръщатъ върху рѣшени вече прѣдмѣти, да не се отклоняватъ отъ разисквания прѣдмѣтъ и да се не впущатъ въ лични нападения;

е) да поставя въпроситѣ на гласуване, слѣдъ като Събранието се произнесе, че се е освѣтлило върху тѣхъ;

ж) да съкратява мнѣнията на говорившитѣ по разгледанитѣ въпроси, и

з) да води сношения съ всичкитѣ правителственни учрѣждения и частни лица по дѣлата на Събранието.

Чл. 23. Прѣдсѣдателтъ е длъженъ да се отнася рàвно къмъ всички говорящи и да не показва по никой начинъ, че той клони къмъ това или онова мнѣние.

Чл. 24. Прѣдсѣдателтъ може да участвува въ разискванията на Събранието, но въ такъвъ случай той е длъженъ да остави прѣдсѣдателството на едного отъ подпрѣдсѣдателитѣ за прѣзъ всичкото врѣме, до гдѣто трае разискването на сѫщия въпросъ.

Чл. 25. *За запазване рѣда и благочинието* въ засѣданията на Събранието, прѣдсѣдателтъ има право да взема слѣдующитѣ мѣрки:

а) да призовава къмъ благочиние;

б) да не допуща лични нападения;

в) да призовава оратора да се не отдалечава отъ прѣдмѣта;

г) да отнема думата отъ говорящия.

Забѣлѣжка. Ако всички тия мѣрки не могѫтъ да подѣйствуватъ върху говорящия, то прѣдсѣдателтъ се распорежда, чрѣзъ квесторитѣ, за изваждането му отъ залата на Събранието, и то само за прѣзъ тоя день до като трае засѣданието.

Чл. 26. *Подпрѣдсѣдателитѣ* замѣстятъ прѣдсѣдателя по негова покана или въ отсѫтствието му.

Чл. 27. *Секретаритѣ* сѫ длъжни, по редъ̀ оказанъ отъ прѣдсѣдателя или едного отъ подпрѣдсѣдателитѣ:

а) да съставятъ съкратенитѣ протоколи и да прѣгледватъ стенографическитѣ и

б) да испълняватъ въобще всичката канцеларска работа на Събранието.

Чл. 28. За водение дѣлата на Нар. Събрание послѣдното си има една постоянна канцелария, управлявана отъ единъ началникъ, назначаванъ отъ прѣдсѣдателя на Събранието, който е длъженъ да води всичката кореспонденция на Събранието прѣзъ цѣлата година, да пази и държи въ редъ архивата на Събранието. Потрѣбното число писци и други служащи за въ тая канцелария се назначаватъ отъ прѣдсѣдателя, по прѣдставлението и личната отговорность на началника на канцеларията.

ОТДѢЛЪ III.

За гласоподаването.

Чл. 29. Гласоподаването (ст. 115 отъ Конституцията) бива *лично*, а именно:

1) *явно*;

а) чрѣзъ вдигание ржка;

б) чрѣзъ ставание и сѣдание;

в) чрѣзъ саморжчно записване имената си;

2) *тайно*, чрѣзъ бюлетини.

Чл. 30. Първитѣ два начина на явното гласоподаване ставатъ по усмотрѣние на прѣдсѣдателя, а послѣдний начинъ — по рѣшение на Събранието, въ който случай се приготвятъ отъ секретаритѣ два листа, върху една листъ се подписватъ прѣдставителитѣ, които сѫ *за*, а върху другия, които сѫ *противъ* прѣдложението. Тѣзи листове се прилагатъ за пазение при съкратения протоколъ на Събранието.

Чл. 31. Тайното гласоподаване става по слѣдующия начинъ: единъ отъ квесторитѣ привиква прѣдставителитѣ по списъка да гласуватъ: съгласнитѣ съ прѣдложението пущатъ въ урната утвърдителенъ бюлетинъ, а противнитѣ — отрицателенъ.

Заб. Ако се укажатъ въ урната повече бюлетини отъ числото на гласувавшитѣ прѣдставители, гласоподаването не се унищожава освѣнъ ако повечето бюлетини сѫ въ таквозъ число, което измѣнява резултата му.

Чл. 32. Слѣдъ прѣброяването и прочитането на бюлетинитѣ отъ квесторитѣ, прѣдсѣдателтъ обявява резултата на гласоподаването въ всеуслишание.

ОТДѢЛЪ IV.

За разгледването разнитѣ законопроекти, прѣдложения и прошения.

Чл. 33. Всички законопроекти, прѣдложения и други въпроси, внасяни за разгледване въ Народното Събрание, се съобщаватъ отъ прѣдсѣдателя на Събранието, което опрѣдѣля деня за прочитането имъ. Въ тоя день Събранието, ако ги приеме по принципъ, рѣшава или да пристѫпи незабавно къмъ разискването имъ или да ги прѣдаде на коммиссия за прѣдварителното имъ изучване.

Чл. 34. Прошенията не се прочитатъ прѣдварително въ Нар. Събрание, а незабавно слѣдъ получванията имъ и записване на кратко съдържанието имъ въ особена *книга за прошенията* прѣпращатъ се отъ прѣдсѣдателя въ специалната за тѣхъ коммиссия, която докладва на Събранието само тѣзи, за които се изисква

неговото рѣшение, или, по тѣхната важность, трѣбва да бѫдѫтъ извѣстни на Събранието; а останѫлитѣ прѣпраща въ надлѣжнитѣ министерства за понататъшно распореждание.

Чл. 35. Числото на членоветѣ въ избиранитѣ отъ Събранието за разнитѣ въпроси *коммиссии* се опрѣдѣля при самото избирание на тая или оная коммиссия. Многочленнитѣ коммиссии могѫтъ да се дѣлятъ на *секции*, но рѣшенията на послѣднитѣ се докладватъ на Събранието само слѣдъ като се произнесе върху тѣхъ цѣлата коммиссия.

Чл. 36. Никой прѣдставитель не може да се откаже отъ коммиссията, въ която е избранъ, освѣнъ ако е вече членъ на друга коммиссия.

Чл. 37. Свикването коммиссиитѣ на засѣдание слѣдъ избирането имъ, става по писменна покана отъ прѣдсѣдателя на Събранието, а отсѣтнѣ отъ прѣдсѣдателя на коммиссията, но всѣкога чрѣзъ канцеларията на Събранието.

Чл. 38. Всѣка коммиссия въ първото си засѣдание избира си освѣнъ прѣдсѣдатель и единъ секретарь за държание кратки протоколи въ които се записва, кои прѣдставители сѫ говорили по прѣдмета и кои кога сѫ отсѫтствували. Тѣзи протоколи се подписватъ отъ присѫтствующитѣ въ засѣданието членове на коммиссията.

Чл. 39. Всѣки прѣдставитель може да присѫтствува въ която и да било коммиссия, ако и да не е членъ на сѫщата.

Чл. 40. Коммиссиитѣ рѣшаватъ по вишегласие, но несъгласнитѣ съ болшинството членове могѫтъ да излагатъ писменно своето мнѣние и да искатъ, щото да се прочете въ Събранието слѣдъ доклада на коммиссията.

Чл. 41. Резултата отъ своитѣ обсѫждения всѣка коммиссия прѣдставлява на Събранието чрѣзъ мотивиранъ докладъ, който се рапортира на Събранието отъ избрания за това измежду членоветѣ ѝ докладчикъ. Тѣзи доклади трѣбва да се печататъ и да се раздаватъ на прѣдставителитѣ поне три дни прѣди деня, назначенъ за разгледването имъ. Не се печататъ само докладитѣ по провѣркитѣ на изборитѣ, на коммиссията за прошенията и по отговора на Тронното Слово; а тъй сѫщо и онѣзи, за които Събранието прѣдварително е рѣшило да се не печататъ.

Чл. 42. Всичкитѣ законопроекти и прѣдложения, съ законодателенъ характеръ, се разискватъ и гласуватъ въ Събранието по-напрѣдъ членъ по членъ, и сетнѣ изцѣло. Послѣднето гласувание може да стане най-рано въ слѣдующето засѣдание.

Заб. Прѣди гласуването на законопроекта изцѣло, всѣки прѣдставитель може да внесе прѣдложение за измѣнение или допълнение, но то трѣбва да се поддържи най-малко отъ двадесеть души измежду присѫтствующитѣ прѣдставители и да се прѣдстави на бюрото писменно. Прѣдлагающей измѣнението или допълнението длъженъ е да го разясни на Събранието.

отдѣлъ V.

За запитванията.

Чл. 43. Прѣдставитель, който иска да направи запитване къмъ нѣкой Министръ, трѣбва да яви прѣдварително на Събранието, за да се тури запитването му на дневенъ редъ, като сѫщеврѣменно го прѣдстави писменно на бюрото.

отдѣлъ VI.

За квесторитѣ.

Чл. 44. Народното Събрание си избира измежду прѣдставителитѣ нуждното число квестори, на които се възлагатъ слѣдующитѣ длъжности:

а) да нагледватъ гласоподаването и да извършватъ прѣброяването и прочитането на гласоветѣ;

б) да управляватъ ступанската часть на Събранието и да държѫтъ смѣткитѣ му;

в) да бдѫтъ върху правилното напечатване докладитѣ на коммиссиитѣ и своеврѣменното имъ раздаване на прѣдставителитѣ;

г) да бдѫтъ върху слугитѣ и стражаритѣ на Събранието;

д) да испълняватъ всичкитѣ поржчки на прѣдсѣдателя относително длъжноститѣ имъ, и

е) да даватъ въ едно отъ първитѣ засѣдания, на всѣка сессия точна смѣтка, одобрена отъ бюрото, за всичкитѣ разноски на Събранието отъ минѫлата му сессия.

отдѣлъ VII.

За библиотеката на Събранието.

Чл. 45. Всѣка година по прѣдставление на прѣдсѣдателитѣ на коммиссиитѣ, или по свое усмотрение, прѣдсѣдательтъ на Народното Събрание, набавя за библиотеката на послѣдното иностранни книги и периодически списания потрѣбни по дѣлата на Събранието.

Прѣдсѣд.: Ще се вотира. Който не приема въ трето четение Вѫтрѣшния Правилникъ на VII-то Обикн. Нар. Събрание тъй, както го прочете г-нъ докладчикътъ, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Иде слѣдъ това на дневенъ редъ докладъ отъ коммиссията, по отговора на Тронното Слово.

Ат. Краевъ: Нека ми бѫде позволено да направя едно прѣдложение за измѣнение практикуването на тоя редъ — на приетия редъ.

Прѣдсѣд.: Върху какво искате да правите прѣдложение?

Ат. Краевъ: Върху този редъ на гласуването. Азъ мислѫ, че трѣбва най-напрѣдъ, да се свърши провѣрката на изборитѣ и тогава да се пристѫпи къмъ прочитането и приемането отговора на Тронното Слово.

Прѣдсѣд.: Дневенъ редъ има опрѣдѣленъ отъ Нар. Събрание, и азъ молѫ да не учите бюрото какво да прави. Днесь на дневенъ редъ по реда имаме докладъ отъ коммиссията по отговора на Тронното Слово. Ще

Ви молѫ да седнете и слушате какво ще се докладва, и слѣдъ като се изчерпи тоя редъ, каквото имате да прѣдлагате на дневенъ редъ за слѣдующето засѣдание, направете това отпослѣ.

Г-нъ докладчикътъ на коммиссията по приготвянието отговора на Тронното Слово има думата.

Доклад. А. Башевъ: (Отъ трибуната). Г-да прѣдставители! Избранната отъ Нар. Събрание коммиссия по приготвянието отговора на Тронната Рѣчь е приготвила този проектъ и както го е приготвила ще ви го прочетѫ най-напрѣдъ изцѣло, а сетнѣ пасажъ по пасажъ. (Чете):

„Ваше Царско Височество!

Народнитѣ прѣдставители отъ VII-то Обикновенно Народно Събрание, свикани на първа редовна сессия, честити се считаме, че можемъ да поднесемъ прѣдъ стѫпитѣ на Ваше Царско Височество чувствата на безгранична прѣданность и любовь, които Българския народъ питае къмъ своя Господарь.

Господарю!

Важнитѣ и народополезни прѣобразования, които се направихѫ въ основний законъ на страната, както и знаменателнитѣ събития, които Български народъ бѣ честитъ да прѣкара тая година, не само че спомогнѫхѫ за укрѣпяванието на Трона и за благоустройството на Държавата, но дадохѫ още нови доказателства за трайностьта на положението и за осигуряване едно честито бѫдѫще на Отечеството. Фактътъ, — че Български народъ е възложилъ намъ приятната длъжность да пазимъ правата му и защищаваме интереситѣ му и наедно съ правителството на Ваше Царско Височество да работимъ за благото и напрѣдъка на Отечеството и за въстържествуванието на политиката, която Ваше Царско Височество сте провъзгласили отъ деньтъ на встѫпванието Ви на български прѣстолъ, показва, че Български народъ е напълно солидаренъ съ управлението и политиката на правителството Ви, въ въстържествуванието на която той вижда осѫществлението на своя идеалъ.

Ваше Царско Височество!

Народното прѣдставителство исказва искренната си благодарность на Ваше Царско Височество и правителството Ви за всичко, което е извършено прѣзъ седемгодишния периодъ на Вашето Царуване за благото на Български народъ и за запазванието на неговитѣ права и независимость. Особенна радость прѣпълни сърдцата на прѣданния Вамъ Български народъ задомяванието на Ваше Царско Височество съ което, като се създава една народна династия, запазва се страната отъ разни гибелни случайности, туря се прѣграда противъ всѣкакви посѣгателства, върху самостоятелностьта и независимостьта на България и се вдѫхва всѣкому вѣра за едно по-честито и славно бѫдѫще.

Господарю!

Народното прѣдставителство съ особно внимание ще изучи всичкитѣ законопроекти и прѣдложения, които правителството на Ваше Царско Височество ще му поднесе, и ще извърши всичко, което интереситѣ на Отечеството му диктуватъ.

Да живѣе Негово Царско Височество Български Князь ФЕРДИНАНДЪ I-й*.

Прѣдсѣд.: Желае ли нѣкой да говори по принципъ върху прочетений проектъ за отговоръ на Тронното Слово? (Никой не желае). Понеже никой не иска думата, ще дамъ на вотиране. Който не приема по принципъ прочетений проектъ, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Кога желае Нар. Събрание да стане второто му четение? (Гласове: Сега). Който не приема сега да стане второто му четение, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Никой не вдига. Значи, сега ще се чете пасажъ по пасажъ.

Доклад. (Чете :

„Ваше Царско Височество!

Народнитѣ прѣдставители отъ VII-то Обикновенно Народно Събрание, свикани на първа редовна сессия, чистити се считаме, че можемъ да поднесемъ прѣдъ стѫпитѣ на Ваше Царско Височество чувствата на безгранична прѣданность и любовь, които Български народъ питае къмъ своя Господарь.

Прѣдсѣд.: Желае ли нѣкой да говори по прочетений пасажъ? (Никой не иска думата). Понеже никой не иска думата, ще дамъ на вотиране. Който не приема първий пасажъ отъ отговора на Тронното Слово тъй, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Доклад. (Чете):

„Господарю!

Важнитѣ и народополѣзни прѣобразования, които се направихѫ въ основний законъ на страната, както и знаменателнитѣ събития, които Български народъ бѣ честитъ да прѣкара тая година, не само че спомогнѫхѫ за укрѣпяванието на Трона и за благоустройството на дърѫавата, но дадохѫ още нови доказателства за трайностьта на положението и за осигуряване едно честито бѫдѫще на Отечеството. Фактътъ, — че Българския народъ е възложилъ намъ приятната длъжность да пазимъ правата му и защищаваме интереситѣ му и наедно съ правителството на Ваше Царско Височество да работимъ за благото и напрѣдъка на отечеството и за въстържествуванието на политиката, която Ваше Царско Височество сте провъзгласили отъ деньтъ на встѫпванието Ви на Българския прѣстолъ, показва, че Българския народъ е напълно солидаренъ съ управлението и политиката на правителството Ви, въ въстържеству-

ването на която той вижда осѫществлението на своя идеалъ".

Прѣдсѣд.: Желае ли нѣкой да говори по прочетений пасажъ? (Никой не иска думата). Понеже никой не иска думата, ще дамъ на вотиране. Който не приема вторий пасажъ отъ отговора на Тронното Слово тъй, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Доклад. (Чете):

„Ваше Царско Височество!

Народното прѣдставителство изказва искренната си благодарность на Ваше Царско Височество и правителството Ви за всичко, което е извършено прѣзъ седемь-годишния периодъ на Вашето Царуване за благото на Българския народъ и за запазването на неговитѣ права и независимость. Особенна радость прѣпълни сърдцата на прѣдания Вамъ Български народъ задомяването на Ваше Царско Височество съ което, като се създава една народна династия запазва се страната отъ разни гибелни случайности, туря се прѣграда противъ всѣкакви посѣгателства върху самостоятелностьта и независимостьта на България и се вдѫхва всѣкому вѣра за едно по честито и славно бѫдѫще".

Прдѣсѣд.: Желае ли нѣкой да говори по третия пасажъ отъ отговора на Тронното Слово? (Никой не иска думата). Понеже никой не иска думата ще дамъ на вотиране. Кой не приема третий пасажъ тъй, както го прочете г-нъ докладчикътъ, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приемма се.

Доклад. (Чете):

„Господарю!

Народното прѣдставителство съ особенно внимание ще изучи всичкитѣ законопроекти и прѣдложения които правителството на Ваше Царско Височество ще му поднесе, и ще извърши всичко, което интереситѣ на отечеството му диктуватъ.

Да живѣе Негово Царско Височество Български Князъ ФЕРДИНАНДЪ I-й"

Прѣдсѣд.: Желае ли нѣкой да говори по четвьртий пасажъ? (Никой не иска думата). Понеже никой не иска думата, ще дамъ на вотиране. Който не приема прочетений пасажъ отъ отговора на Тронното Слово тъй, както го прочете г-нъ докладчикътъ да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Кога желае Народното Събрание да стане третето четение? (Гласове: Сега). Който не приема сега да стане третото четение отговора на Тронното Слово, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Никой невдига. Значи, сега ще стане и третото му четение,

Доклад. (Чете):

„Ваше Царско Височество!

Народнитѣ прѣдставители отъ VII-то Обикновенно Народно Събрание, свикани на първа редовна сессия, честити се считаме, че можемъ да поднесемъ прѣдъ стѫпитѣ на Ваше Царско Височество чувствата на безгранична прѣданность и любовь, които Българския Народъ питае къмъ своя Господаръ.

Господарю!

Важнитѣ и народополѣзни прѣобразования, които се направихѫ въ Основния законъ на страната, както и знаменателнитѣ събития, които Български Народъ бѣ честитъ да прѣкара тая година, не само че спомогнѫхѫ за укрѣпяването на Трона и за благоустройството на Държ вата, но дадохѫ още нови доказателства за трайностьта на положението и за осигурявание едно честито бѫдѫще на Отечеството. Фактътъ, че Български Народъ е възложилъ намъ приятната длъжность да пазимъ правата му и защищаваме интереситѣ му и наедно съ Правителството на Ваше Царско Височество да работимъ за благото и напрѣдъкътъ на Отечеството и за въстържествуването на политиката, която Ваше Царско Височество сте провъзгласили отъ деньтъ на встѫпването Ви на Български Прѣстоль, показва че Български Народъ е напълно солидаренъ съ управлението и политиката на Правителството Ви, въ въстържествуването на която той вижда осѫществлението на своя идеалъ.

Ваше Царско Височество!

Народното Прѣдставителство изказва искренната си благодарность на Ваше Царско Височество, и правителството Ви за всичко, което е извършено прѣзъ седемь-годишния периодъ на Вашето царуване за благото на Български Народъ и за запазването на неговитѣ права и независимость. Особенна радость прѣпълни сърдцата на прѣданния Вамъ Български народъ задомяването на Ваше Царско Височество, съ което, като се създава една Народна династия, запазва се страната отъ разни гибелни случайности, туря се прѣграда противъ всѣкакви посѣгателства върху самостоятелностьта и независимостьта на България и се вдѫхва всѣкому вѣра за едно по́-честито и славно бѫдѫще.

Господарю!

Народното прѣдставителство съ особенно внимание ще изучи всичкитѣ законопроекти и прѣдложения, които правителството на Ваше Царско Височество ще му поднесе и ще извърши всичко, което интереситѣ на Отечеството му диктуватъ.

Да живѣе Негово Царско Височество Български Князь Фердинандъ I-й.

(Шумни и продължителни рѫкоплѣскания. Гласове: Да живѣе!).

Прѣдсѣд.: Който не приема въ трето четение, отговора на Тронното Слово тъй, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се единодушно.

Иде слѣдъ това на дневенъ редъ избирание депутация, за поднасяние на Негово Царско Височество Князя, отговора на Тронното Слово.

Какъ желае Нар. Събрание да стане избранието на тая депутация, по явно ли или по тайно гласоподаване? (Гласове: По явно).

Който не приема, щото избранието на депутацията да стане по явно гласоподаване, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Кой да прѣдлага членоветѣ на тая депутация: бюрото ли, или г-да прѣдставителитѣ? (Гласове: Бюрото).

Който не приема, щото бюрото да прѣдлага членовете за въ тая депутация, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се, бюрото да ги прѣдлага.

Отъ колко души да се състои тая депутация?

А. Башевъ: Азъ мисльж, г-да прѣдставители, че при коммиссията, която изработи проекта за отговора на Тронното Слово, както е било и въ минжлитѣ събрания, да се прибавжтъ още 12 души, които заедно съ тая коммиссия и бюрото, да подпесжтъ отговора на Тронното Слово.

Прѣдсѣд.: Приема ли Нар. Събрание прѣдложението на г-на Башева, което е: къмъ коммиссията по приготвяние отговора на Тронното Слово, да се прибавжтъ 12 души и тая коммиссия заедно съ тѣзи 12 души и бюрото да поднесе на Негово Царско Височество Князя отговора? (Гласове: Приема). Който го не приема да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая депутация г-на Ив. Халачевъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюрото прѣдлага за членъ въ сжщата депутация г-на Стефана Симеоновъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

За членъ въ тая депутация, прѣдлага се г-нъ Петръ Пешевъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая депутация г-нъ Георги Поповъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Прѣдлага се за членъ въ сжщата депутация г-нъ Калчо Пасковъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая депутация г-на Ахмедъ Есадовъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая депутация г-на Хр. Манафовъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Прѣдлага се за членъ въ сжщата депутация г-нъ Георги Ангеловъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая депутация г-на Конст. Калчовъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

За членъ въ сжщата депутация прѣдлага се г-нъ Добри Списаревски. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая депутация г-на Илия Стоковъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига) Приема се.

Бюрото прѣдлага за членъ въ тая депутация г-на Христа Дюкмеджиевъ. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

По тоя начинъ избрахж се 12 души.

Четвьртий въпросъ отъ дневния редъ е: продължение отъ доклада на коммиссията по провѣрката на изборитѣ.

Г-нъ Докладчикътъ има думата.

Доклад. Г. Пеневъ: Ще се докладватъ изборитѣ отъ Дупничката околия. Въ присжтствието на законния съставъ на бюрото, избирателното събрание се открило въ 8 часа прѣди обѣдъ и продължавало до $4\frac{1}{2}$ часа слѣдъ обѣдъ, тъй като избирателитѣ отъ една община били започнжли да гласуватъ и до 4 часа гласуването не могло да се свьрши. Въ избирателния списъкъ имало записани 9276 души избиратели, отъ които явили се и гласоподавали 1922 души. Въ резултатъ на гласуването се указало, че сж избрани: Панайотъ Върбановъ съ 1592 гласа и Начо Величковъ — съ 1603. Прѣзъ всичкото врѣме до като е траялъ изборътъ, никакви заявления не сж станжли. Изборътъ се произведъ законно, коммиссията го намира за правиленъ и законенъ и моли Нар. Събрание да го приеме и утвьрди за такъвъ

Прѣдсѣд.: Понеже никой не иска думата, ще се вотира. Който не приема извьршенитѣ въ Дупничката околия избори за законни и правилни, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Никой не вдига. Приематъ се за законно и редовно станжли и се утвьрждаватъ.

Доклад.: Радомирска околия. Изборитѣ въ тая околия почнжли въ 8 часа прѣди обѣдъ и траяли до $4\frac{1}{4}$ часа слѣдъ обѣдъ. Отъ записанитѣ въ избирателнитѣ списъци 6916 души избиратели, гласоподавали 1366 души. Слѣдъ прочитанието на бюлетинитѣ и прѣброяването на гласоветѣ указало се че сж избрани: Д-ръ Л. Золотовичь съ 1308 гласа и Стефанъ Касабовъ — съ 761 гласъ. Другъ нѣкой си Богдановъ получилъ 622 гласа, и други нѣкои кандидати по по̀малко. Слѣдователно, избранитѣ за народни прѣдставители сж: Д-ръ Л. Золотовичъ и Стефанъ Касабовъ. Прѣзъ всичкото врѣме до като е траялъ изборътъ никакви заявления не сж подавани. Провѣрочната коммиссия намира тоя изборъ за законенъ и правиленъ, и моли Нар. Събрание да го признае за такъвъ.

Прѣдсѣд.: Желае ли нѣкой да говори по докладванитѣ избори? (Никой не иска думата). Понеже никой не иска думата, ще дамъ на вотиранне. Който не приема прѣдложението на коммиссият, което е да се признажтъ станжлитѣ въ Радомирската околия избори за законни и редовни, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Никой не вдига. Приематъ се за законни и правилни и се утвьрждаватъ.

Долкад.: Босилеградска околия. Изборътъ се откриль въ 8 часа сутрьнта и се продължилъ до 4 часа и 15 минути. Отъ записанитѣ въ избирателнитѣ списъци 4916 души избиратели, явили се и гласоподавали 945 души. Въ резултатъ отъ гласоподаването се указало, че е избранъ Коста Стаменовъ съ 760 гласа. Другитѣ кандидати — Раденко Николовъ получилъ 168 и Дойчинъ Стоилковъ 22. Слѣдователно, избранъ билъ съ 760 гласа Коста Стаменовъ. Въ протокола се казва, че прѣзъ всичкото врѣме на избора, никакви заявления не сѫ постѫпили, и никакви нередовности не сѫ станѫли. Затова провъзгласенъ билъ за избранъ този кандидатъ — Коста Стаменовъ. Къмъ дѣлото обаче на тоя изборъ има приложено едно заявление подадено въ $8^1/_2$ часа вечерьта отъ кметоветѣ на три общини и нѣколко души избиратели противъ законностьта на избора, като казватъ, че сѫ допуснѫти да гласоподаватъ избирателитѣ отъ три общини, а други не биле допустнѫти, било отъ полицията, било отъ побойници, които биле при бюрото, като казватъ, сѫщеврѣменно, че слѣдъ нѣколко дни ще подадѫтъ друго заявление за подтвърждение на казаното имъ. И дѣйствително на 28-й Августъ подадено е едно заявление подписано отъ 1100 души избиратели въ което утвърждаватъ това, което е било казано въ заявлението на тия трима души кметове, именно, че на избирателитѣ отъ повечето общини не било допуснѫто да гласоподаватъ отъ страна на побойницитѣ, които се намирали около бюрото при гласуването. Противъ това пъкъ заявление, има подадено друго отъ 9 души кметове, които казватъ, че заявлението подписано отъ 1100 избиратели не е истинско. Най-напрѣдъ имало фалшифицирани подписи; второ, избирателитѣ, повечето избиратели сѫ биле допустнѫти да гласуватъ, което се потвърждава и отъ обстоятелството, че 9 души кметове утвърждаватъ това. Тъй щото, тѣ молѫтъ Нар. Събрание да не дава важность на туй заявление. Друго писмо има отъ прокурорския надзоръ при Кюстендилския Окр. Сѫдъ, съ което казва, че има свѣдѣния, че въ заявлението подписано отъ 1100 души, имало е много подписи фалшифицирани, и, за да се узнае истинността на това, той моли прѣдсѣдателя на Нар. Събрание да му прѣпрати това заявление обратно, за да разслѣдва работата.

Коммиссията по провѣрката на изборитѣ намира, че това заявление подписано отъ 1100 души, неможе да има основание: защото, най-напрѣдъ, това заявление не е било подадено въ деня на избора, и че, ако наистина не сѫ биле допуснѫти да гласуватъ тия избиратели, имали сѫ възможность да дадѫтъ заявлението си още въ деня на избора, а не слѣдъ 30, 40 дни — и да сѫ гласували — тъй като тия трима кметове можахѫ да направятъ като и другитѣ това още въ самия день на избора; второ, самото обстоятелство, че 9 души кметове отъ 12 селски общини, които съставляватъ околията, твърдѫтъ, че болшинството отъ избирателитѣ на общинитѣ сѫ били дѣйствително допуснѫти да гласуватъ, значи, самий фактъ че само трима души кметове и три селски общини се оплакватъ, доказватъ, че заявлението на 1100 души, не е истинно. Тъй щото, по тия причини, коммиссията като намира, че има твърдѣ голѣмо основание да вѣрва че трѣбва да има фалшификация въ подписитѣ на заявлението, намира изборътъ законенъ и редовенъ, и моли Нар. Събрание да го признае и утвърди за такъвъ.

Прѣдсѣд.: Желае ли нѣкой да говори по тия избори? (Никой не иска думата). Понеже никой не иска думата, ще дамъ на вотирание. Който не приема да се признае изборътъ станѫлъ въ Босилеградската околия за правиленъ и законенъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Значи, приема се за редовенъ и законенъ.

Има ли още нѣкой докладчикъ готовъ да докладва по изборитѣ? (Гласове: Нѣма).

Тогава, г-да прѣдставители, дневний редъ е исчерпанъ.

За слѣдующето засѣдание на дневния редъ на първо мѣсто ще имаме: подписване отговорътъ на Тронното Слово.

Имали нѣкой отъ г-да прѣдставителитѣ да прѣдложи нѣщо за дневния редъ? (Никой не иска думата). Ще молѫ г-да коммиссаритѣ отъ провѣрочната коммиссия да приготвѫтъ докладъ по изборитѣ.

Зах. Градинаровъ: Не сѫ пристигнѫли по пощата нѣкои книжа по изборитѣ. Ако пристигнѫтъ, ще се приготви докладъ и ще се докладва.

Прѣдсѣд.: (Звъни). Тогава засѣданието се затваря.

(Затворено въ 10 часа и 30 мин. прѣдъ пладнѣ).

Прѣдсѣдатель: **Д. Петковъ.**

Подпрѣдсѣдатели: **Хр. П. Никифоровъ**, **М. Милевъ.**

Секретари: **Зах. Градинаровъ.**, **Д-ръ А. Сарѫ-Ивановъ.**, **Д-ръ Т. Гатевъ.**, **Георги Поповъ.**, **Андрей Башевъ.**, **Крьстю Мирски**

Секретари: **Д-ръ Л. Золотовичъ.**, **Д. Йовевъ.**, **Т. Шунтовъ.**, **П. Ц. Карамаждраковъ.**, **Ст. Калчовъ.**

За Началникъ на Стенографическото Бюро: **Хр. П. Константиновъ.**